

नागरी हक्क संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायदयाची प्रभावी अंमलबजावणी व दोषसिध्दीचे प्रमाण वाढविण्यासाठी
करण्यात आलेली उपाययोजना

अ.जा./अ.ज. (अ.प्र.) कायदयाची प्रसिध्दी व प्रभावी अंमलबजावणीकरीता ना.ह.सं. विभागाचे अधिकारी यांच्याकडून पोलीस ठाणे स्तरावर कार्यशाळा घेण्यात येतात.

अ.क्र	वर्ष	कार्यशाळा
१	सन 2021	426
२	सन 2022	1403
३	सन 2023	1493
४	सन 2024	1221
५	सन 2025	1152
६	सन 2026 (मार्च)	315

घटनास्थळी शांतात राखण्यासाठी व अत्याचाराच्या घटनांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी समाजातील विविध घटकांच्या जातीय सलोखा बैठका घेण्यात येतात. गेल्या ५ वर्षात खालील प्रमाणे जातीय सलोखा बैठका घेण्यात आलेल्या आहेत.

अ.क्र	वर्ष	जातीय सलोखा बैठक
१	सन 2021	362
२	सन 2022	808
३	सन 2023	880
४	सन 2024	805
५	सन 2025	851
६	सन 2026 (मार्च)	176

गुन्हे आढावा :-

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्क संरक्षण कायदा, १९५५ अन्वये १ जानेवारी, २०२१ ते ३१ मार्च , २०२६ पर्यंत राज्यात दाखल झालेल्या गुन्ह्यांची परिक्षेत्रनिहाय माहिती.

(अनुसूचित जाती + अनुसूचित जमाती + ना.ह.सं. कायदा)

अ.क्र.	परिक्षेत्र	2021	2022	2023	2024	2025	2025 (Upto MAR)	2026 (Upto MAR)	Difference (2025- 2026)
1	मुंबई	50	60	57	69	80	14	14	0
2	कोकण	237	287	333	330	364	74	99	25
3	नाशिक	393	482	518	578	602	91	138	47
4	कोल्हापूर	820	913	954	989	1045	159	238	79
5	छ.संभाजी नगर	449	472	576	607	661	85	165	80
6	नांदेड	423	425	469	507	510	77	105	28
7	अमरावती	474	532	533	466	485	79	116	37
8	नागपूर	287	336	354	394	367	57	94	37
9	रेल्वे	2	3	8	3	2	3	1	-2
	एकूण	3135	3510	3802	3943	4116	639	970	331

अनुसूचित जाती / जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायदा, १९८९ व नागरी हक्कसंरक्षण कायदा, १९५५ अंतर्गत ३१ मार्च ,२०२६ अखेर परिक्षेत्रनिहाय पोलीस तपासावर व न्यायालयात प्रलंबित गुन्ह्यांची माहिती

अ. क्र.	परिक्षेत्र	३१ मार्च ,२०२६ अखेर ६० दिवसांपेक्षा जास्त काळ पोलीस तपासावर प्रलंबित गुन्हे				३१ मार्च ,२०२६ अखेर न्यायालयात प्रलंबित गुन्हे			
		अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	अ.जा. + अ.ज.	ना.ह.सं. कायदा
1	मुंबई	50	11	61	0	278	29	307	8
2	कोकण	57	22	79	0	1257	806	2063	21
3	नाशिक	37	32	69	0	1954	983	2937	14
4	कोल्हापूर	29	4	33	0	5234	487	5721	37
5	छ.संभाजी नगर	46	7	53	0	2243	408	2651	0
6	नांदेड	11	8	19	0	2583	387	2970	14
7	अमरावती	50	4	54	0	2513	938	3451	0
8	नागपूर	3	2	5	0	1461	709	2170	2
9	रेल्वे	1	0	1	0	23	1	24	0
	एकूण	284	90	374	0	17546	4748	22294	96
	एकूण (SC+ST+PCR)			374				22390	

MARCH 2026 MONTHLY REPORT

Sr.No.	Tital		SC	ST	PCR	Total
1	Charge sheets filed in the Courts		206	59	0	265
2	Cases pending with duration of pendency (Police)	More than 60 days	284	90	0	374
	Cases pending with duration of pendency (Court)		17546	4748	96	22390
3	Cases acquitted and reasons		110	14	2	126
			<ul style="list-style-type: none"> • Insufficient Evidence • Panch withenss hostile • Complainat hostile • Inconsistency/contradication in the deposition/evidenes of the complainant and witnesses • Charge not proved • Non production of caste certificate of the complainant/ accused • Others 			
4	In Case of non-compliance of duties under the scheduled caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act1989 and action initiated under section 4 of the act		0	0	0	0
5	Convictions ordered in <u>MAR 2026</u> by Courts in POA and PCR Act		8	6	0	14
6	Appeals Filed in <u>MAR 2026</u> _by Courts in POA and PCR Act		0	0	0	0
7	Number of Counter Cases registered against SC-ST victims after registration of FIR under POA Act 1989 and PCR Act 1955 and steps taken by the state government to prevent counter cases.		21	9	0	30
8	Infromation on Exclusive Special courts setup under POA Act 89/ Rules 95 and districts where theses courts are functioning. If not the reasons thereof.		Exclusive Special Courts were proposed in six places are working at Mumbai, Thane, Pune, Ch. Sambhaji Nagar, Nashik & Nagpur. Rest of Maharashtra districts Session Courts Acting as special court in POA cases.			

Police Pendency Situation (MARCH 2026)

Sr. No.	Range	Above 5 Years	Above 4 Years	Above 3 Years	Above 2 Years	Above 1 Years	Above 6 Months	Above 3 Months	Above 2 Months	Total
1	Mumbai	16	2	4	3	9	8	13	6	61
2	Konkan	19	5	4	5	6	8	19	13	79
3	Nashik	0	1	1	1	6	21	20	19	69
4	Kolhapur	10	1	9	4	0	3	6	0	33
5	Ch. Sabhaji Nagar	0	0	1	0	1	21	16	14	53
6	Nanded	1	1	0	1	1	3	4	8	19
7	Amaravati	8	2	1	5	5	6	13	14	54
8	Nagpur	2	1	0	0	0	0	0	2	5
9	Railway	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Total	56	13	20	19	29	70	91	76	374